

Je Macron ďalší západný líder pripravovaný na odstrel? Masívny únik dát odhalil, korupciu a previazanie na Uber

- CZ24 News | 12. července 2022

FRANCÚZSKO: Súborny označené Uber Files majú viac ako 124-tisíc záznamov, vrátane 83-tisíc e-mailov a tisíc ďalších súborov zahrňajúcich konverzácie.

Tisíce uniknutých súborov odhalili, ako alternatívny poskytovateľ taxislužby Uber loboval u popredných politikov a ako ďaleko bol ochotný zájsť, aby sa vyhol spravodlivosti.

Dáta podrobne opisujú rozsiahlu pomoc, ktorú sa Uberu podarilo získať od popredných európskych politikov vrátane súčasného francúzskeho prezidenta Emmanuela Macrona či bývalej eurokomisárku Neelie Kroesovej. Ponúkajú tiež náhľad, ako bývalý šéf Uberu osobne nariadil použiť systém označovaný „kill switch“, aby zabránil policajtom pri raziách získať prístup do počítačov, [uvádza na svojich internetových stránkach spravodajská televízia BBC](#).

Uber uvádza, že jeho minulé správanie nebolo v súlade so súčasnými hodnotami a že dnes je už inou spoločnosťou.

Súbory označené Uber Files majú viac ako 124-tisíc záznamov, vrátane 83-tisíc e-mailov a tisíc ďalších súborov zahrňajúcich konverzácie. Pochádzajú z rokov 2013 až 2017. Unikli do britského denníka The Guardian a boli poskytnuté Medzinárodnému konzorciu investigatívnych novinárov a viacerým mediálnym organizáciám vrátane BBC Panorama.

Bezohľadné obchodné metódy

Súbory odhaľujú, ako skupiny zamerané na lobovanie a propagáciu za 90 miliónov dolárov ročne verbovali spriatelенých politikov, aby im pomohli v kampani za zmenu poskytovania taxislužby v Európe.

Zatiaľ čo francúzski taxikári organizovali v uliciach niekedy aj násilné protesty proti Uberu, súčasný francúzsky prezident Macron si tykal s kontroverzným šéfom Uberu Travisom Kalanickom a povedal mu, že bude meniť zákony v prospech Uberu.

Bezohľadné obchodné metódy Uberu boli dobre známe. Dokumenty ale po prvýkrát poskytujú jedinečný pohľad zvnútra na to, kam až bola firma pri dosahovaní svojich cieľov schopná zájsť.

Bývalá komisárka EÚ pre digitálne záležitosti Neelie Kroesová, jedna z najvyšších úradníčok v Bruseli, podľa dokumentov rokovala o nástupe do Uberu ešte pred koncom svojho funkčného obdobia. A potom za firmu tajne lobovala, čím zrejme porušila etické pravidlá EÚ.

V tejto dobe bol Uber nielen jednou z najrýchlejšie rastúcich spoločností na svete, ale bol aj jednou z najkontroverznejších. Sprewádzali ho súdne spory, obvinenia zo sexuálneho obťažovania a škandály spojené s únikom dát. Nakoniec toho mali akcionári dosť a Kalanick bol v roku 2017 donútený odísť.

Uber uvádza, že jeho nástupca Dara Khosrowshahi dostal za úlohu transformovať každý aspekt fungovania firmy a zaviedol prísne kontrolné mechanizmy a dodržiavanie predpisov, ktoré sú

nevyhnutné pre fungovanie verejnej spoločnosti.

Macron v úlohe lobistu

Paríž bol prvým miestom v Európe, kde Uber začal ponúkať svoje služby a narazil tam na tvrdý odpor taxikárov. Ten vyvrcholil násilnými protestmi v uliciach. V auguste 2014 bol Macron menovaný ministrom hospodárstva a v Ubere videl zdroj rastu, veľmi potrebných nových pracovných miest a chcel mu pomôcť.

V októbri toho istého roku sa zišiel s Kalanickom a ďalšími manažérmi. To bol začiatok jeho dlhého pôsobenia v úlohe zástancu záujmov kontroverznej firmy vo vláde. Lobista Uberu Mark MacGann popísal stretnutie ako veľkolepé. „Také som ešte nezažil,“ vyplýva zo spisov. Macron a Kalanick si čoskoro začali tykať a stretli sa najmenej štyrikrát.

Francúzskych taxikárov v roku 2014 rozzúrilo najmä spustenie služby UberPop, ktorá umožňovala ponúkať jazdu nelicencovaným vodičom za oveľa nižšie ceny. Súdy a parlament ju zakázali, ale Uber ju prevádzkoval ďalej, pretože napadol zákon. Macron súhlasil, že bude so spoločnosťou spolupracovať na prepracovaní zákonov. V roku 2015 podpísal dekrét, ktorý zmiernil požiadavky na udeľovanie licencií vodičom Uberu.

Macronov hovorca uviedol, že kvôli jeho funkcii bolo prirodzené, že sa musel stykať s mnohými spoločnosťami zapojenými do výrazných zmien, ktoré sa objavili v týchto rokoch v sektore služieb.

Porušenie etických pravidiel EÚ

Dokumenty tiež odhaľujú, že vzťahy Uberu s Kroesovou začali podstatne skôr a boli hlbšie, než sa doteraz uvádzalo. Tým Kroesová zjavne porušila pravidlá upravujúce správanie komisárov. Kroesová dohliadala na digitálnu politiku a hospodársku súťaž, zasahovala proti veľkým technologickým spoločnostiam a hrala kľúčovú úlohu pri vymieriavaní vysokých pokút americkým firmám Microsoft a Intel.

V jej krajine, čo je Holandsko, služba UberPop vyvolala právne a politické problémy. V októbri 2014 boli zatknutí vodiči Uberu, v decembri súd v Haagu službu zakázal a pohrozil mu pokutou až 100-tisíc eur. V marci uskutočnila holandská polícia raziu v amsterdamskej kancelárii Uberu.

Podľa e-mailov Kroesová volala v čase razie ministrom a ďalším členom vlády, aby ich presvedčila, aby od svojich zámerov ustúpili. V internom e-maile zamestnancom sa potom odporúča, aby o jej neformálnom vzťahu nehovorili.

Podľa pravidiel EÚ platí, že ak chcú bývalí komisári nastúpiť do novej práce skôr ako 18 mesiacov po ukončení práce v Európskej komisii, musí im komisia toto zamestnanie schváliť. Kroesová preto napísala etickému výboru EK a žiadala o povolenie vstúpiť do poradného výboru Uberu predtým, ako jej uplynie táto ochranná lehota. To jej bolo zamietnuté, podľa dokumentov ale firme aj tak pomáhala neformálne.

Kroesová popiera, že by pred májom 2016, keď jej vypršala ochranná lehota, zastávala v Ubere akúkoľvek formálnu či neformálnu funkciu. Uviedla, že ako komisárka komunikovala s mnohými technologickými spoločnosťami a riadila sa tým, čo podľa jej názoru malo prospieť verejnému záujmu.

Kill switch

Pokiaľ prišla polícia, mal Uber druhú obranú líniu – systém označovaný kill switch, ktorý znemožnil prístup do počítačov firmy policajným orgánom.

Vyšetrovatelia sa tak nedostali k citlivým údajom, ako sú zoznamy vodičov, čo by podľa spoločnosti poškodilo jej rast. Spisy ukazujú, že Kalanick sám tento systém najmenej raz aktivoval, a to v Amsterdame. Systém bol použitý aj v Kanade, Belgicku, Rumunsku a Maďarsku a najmenej trikrát vo Francúzsku.

Uber tvrdí, že od nástupu nového šéfa v roku 2017 už tento systém nevyužíva. Kalanickov hovorca uviedol, že nikdy neschválil žiadne akcie ani programy, ktoré by v niektorej krajine marili výkon spravodlivosti.

ZDROJ: SITA